

Heinrich Rahn Ludolph Bähr von

Disputatio Inauguralis De Cautionibus

Rostochii: Kilius, 1644

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn766443345>

Druck Freier Zugang

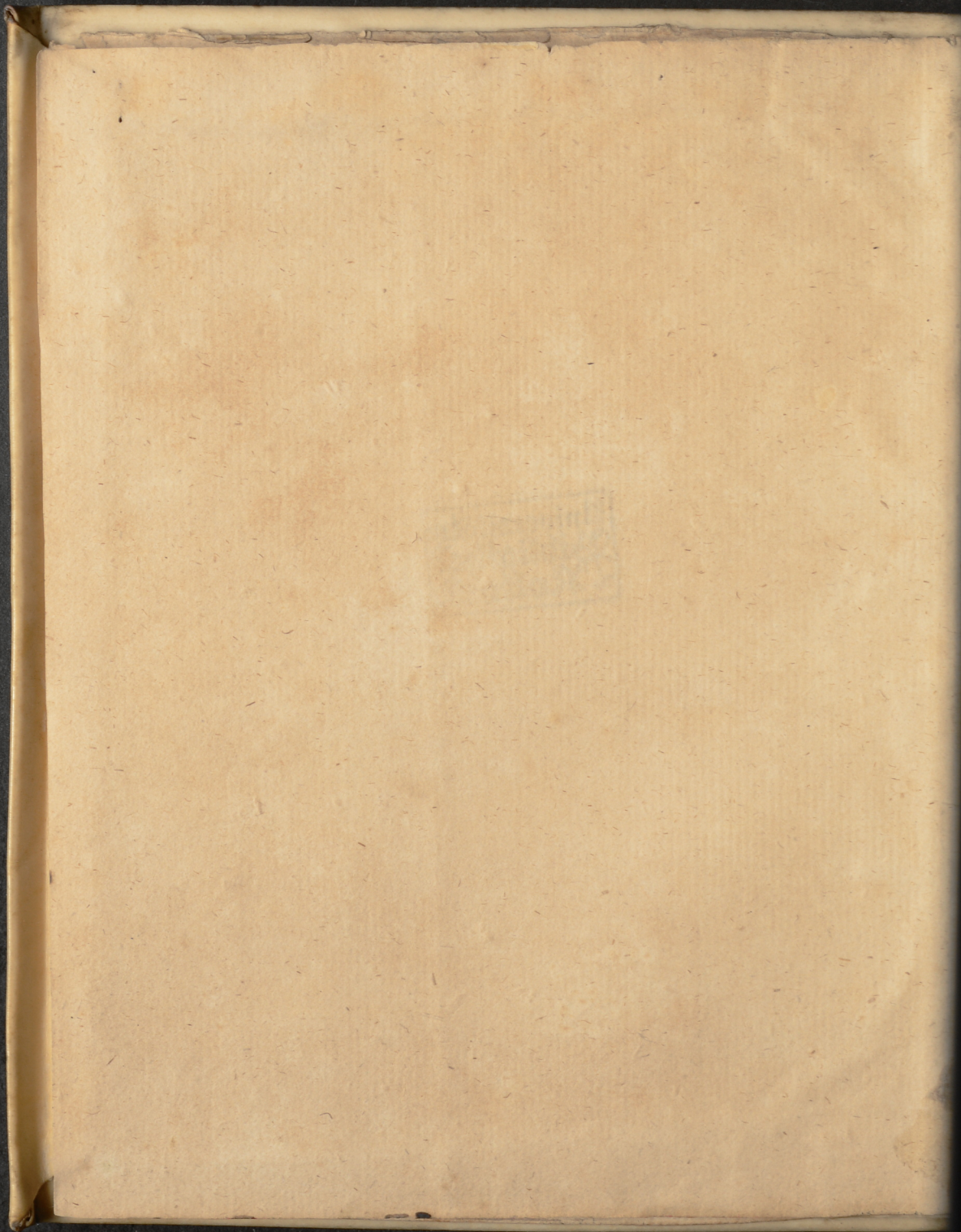

Ja - 1143 1-58.
Z 16.7

Universitäts-
Bibliothek
Rostock

42.18

27a

DISPUTATIO INAUGURALIS
DE
CAUTIONIBUS,

Quam

AUSPICE DEO,

Ex decreto atq; auctoritate Nobilissimi
Amplissimiq; Jctorum Ordinis
in Illustri Academia Rostochiensis,

PRÆSIDE

Viro Clarissimo ac Consultissimo

DN. HENRICO Rabnen/

I. U. D. Prof. Publ. & Facultatis Iu-
ridicæ p t. Vice-Decano Spectabili, Fau-
tore & Promotore suo
honorando,

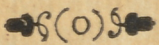
*Pro summo in Utroq; Jure Gradu, & Privi-
legiis Doctoralibus consequendis*

Publicè proponit

LUDOLPHUS de Bähr/

Tund. Holfatus,

*Ad diem 19. Septembris horis matutinis
& pomeridianis.*

ROSTOCHII,

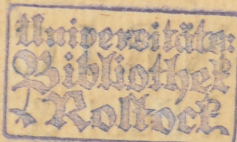
Typis NICOLAI KILII, Academ. Typogr. Anno 1644¹

DISPUTATIO
DE
CAUTIONIBUS

AUSPICIIS
EX DECRETO REIPUBLICANAE
MAGISTRATUS ACADEMICI
INSTITUTIONIS ROSTOCKENSIS

PRIMUM
FACULTATIS
MAGISTRUS

DR. H. E. H. O. STROBACH
FACULTATIS

PROFESSOR
LUDOLPHUS DE
TUND. HOLLERUS

ROSTOCKI
NICOLAUS
ANNO 1744

T H E S I S I.

Cautiois vocabulum tam apud Jureconsultos, quàm Philologos multas habet significaciones. Accipitur enim vel 1. pro Providentia & consideratione, *l. 11. C. de Testib.* Vel 2. pro Epistola, *l. 24. ff. de Pecun. constit.* Vel 3. pro Chirographo, & qualibet Scripturâ, sive ad obligationem, sive ad liberationem probandam factâ, *l. 15. §. 1. ff. de pignor. & hypoth. l. 10. §. fin. ff. de Edend.* Vel denique 4. pro Securitate, *l. 25. ff. de Reg. Jur.* In quo sensu pro Cautione non semel in Jure nostro etiam Vox *Cautela* legitur, *l. 21. ff. de Judic. l. 15. ff. de Procur. &c.* Sumitur porro vel generaliter, quod competit omnibus cautionum speciebus; vel specialiter pro nuda & simplici repromissione, *l. 3. C. de V. S.*

II. Secundum hanc postremam significationem, quæ propositi mei propria est, definiri potest *Cautio*, quod sit remedium jure probatum, quo quis in quocunque negotio contra alium ita sibi prospicere potest, ne periculum aut damnum incurrat, sed de eo, quod sibi debetur, securus fiat, *l. 1. ff. qui satid. cogant. l. 20. §. 11. ff. de Nov. oper. nunc. l. 1. §. 4. ff. de Prator. stipul.*

III. *Cautio* ratione formæ dividitur in *Idoneam* & *Minus-Idoneam*. *Idonea Cautio* dicitur, quæ sit datis *Fidejussoribus*, aut *Pignoribus* *l. 4. §. 8. ff. de Fideicommiss. libert. l. 59. in fin. ff. Mandat.* *Fidejussores* autem *Idonei* requiruntur, qui tales censentur, non solum ex facultatibus, sed etiam ex conveniendi facilitate, *l. 2. pr. ff. qui satid. cogant. l. 7. pr. ff. eod. l. 1. ff. si quis in Jus voc.* Et hæc *Cautio Idonea* proprio nomine vocatur *Satidatio*, quæ alias in LL. per adverbia, *Idoneè*, *Rectè*, *Utiliter*, *Competenter*, & æquipollentia, verbo *Cavere* adjecta frequenter denotatur, *l. 35. §. 3. ff. de Procur. l. 1. §. 9. ff. de Collat. honor. §. 2. Instit. de U. sufr. l. 21. ff. de Judic.*

IV. *Minus Idonea Cautio*, quæ etiam simplex & nuda dicitur *l. 2. §. 6. ff. de Judic. l. 3. C. de Verb. Sign.* est *Repromissio* nudis verbis, vel *chirographo* facta. *Rittershus. ad tit. Instit. de Satid.* cui si accedat juramentum

mentum, dicitur *Cautio Juratoria*. §. *sed hodie*. *Institut. de satisf.*

V. Ratione Materiae seu Objecti dividuntur Cautiones in Judiciales & Extra-Judiciales. *Mynsing. ad rubr. Institut. de Satisf.* quæ divisio hujus disquisitionis prora est atque puppis.

VI. Judiciales Cautiones sunt omnes, quæ ad expeditionem Judicij pertinent, & propter judicium, ut quod in illud deductum est, firmum ratumq; sit, ad securitatem litigantium interponuntur, *l. 1 ff. qui satisf. cogant. Wesemb. parat. num. 3 ff. de Pretor. stipul. sive in Judicio, sive extra Judicium hoc ipsum fiat, §. 4 Institut. de satisf.*

VII. Cum igitur Judicialium cautionum finis sit, ne judicium reddatur illusorium & inane, contra *l. fin ff. Ne quid in loc. publ. & l. 75. ff. de Judic.* hæ cautiones omninò exigendæ sunt ante litem contestatam *l. 40. §. 3. ff. de Procur. l. Un. verb. in limine ipso litis C. de Satisf. Emer. à Hoffbach. in prax. civil. tit. 45. n. 23.* Et quidem post omnes alias judicij dilatorias exceptiones, *Chilian. Kontgh in process. Judic. c. 46 prin. Hoffbach & l. prin.* Qui enim satisfactionem petit, in judicem consensisse videtur, *arg. l. 52. §. fin. ff. de Judic. Schneidev. n. 15. Institut. de satisf.* si quidem exceptio declinatoria fori, seu incompetentiæ primo loco est opponenda, *Emer. à Hoffbach in prax. Civil. tit. 1. n. 75. Siebard. ad l. 19. n. 10. C. de Probat. l. final. C. de exception.*

VIII. Licet quidem potissimum triplex esse videatur Judicialis Cautio; nimirum Judicio facti, *de qua t. t. ff. qui Satisf. cogant.* Rem ratam, *haberi, t. t. ff. Rat. rem. haber.* & Judicatum solvi, *t. t. ff. Judic. Solv.*, quæ tertia species tres complectitur clausulas; de re Judicata, de re defendenda, & de dolo malo, *l. 6. ff. Judic. solv.* Quia tamen in hac materia judiciorum usus utramque, quod dicitur, facit paginam, §. *penult. Institut. de Satisf.* Hoc genus cautionum optimo ordine considerari posse existimo secundum personas judicium constituentes tam Principales, ut sunt Judex, Actor, & Reus, *c. 10. vers. in omni negotio. Extr. de Verb. Sign.* quàm Minus-Principales, qui in hac scenâ sunt Advocati & Procuratores utriusque partis litigantis.

IX. Primò Judices sive ordinarij sint, sive delegati, concreditam provinciam subituri sub Jurisjurandi religione *Cautionem* præstare tenentur, *de rellè judicando*, & officio suo in omnibus partibus benè administrando, *l. 14 C. de Judic. Novell. 8. c. 7. §. 14.* cujus Juramenti formam suggerit *Novell. 9.*

X. Dein-

X. Deinde Judex delegatus necesse habet partibus cavere per documentum suæ commissionis, *c. cum in Jure. 31. de off. & potest. Jud. deleg.* cum enim pro jurisdictione delegata non præsumatur, *Gail. lib. 1. Obs. 48. n. 21.* citatus à Judice delegato comparere quidem, (si modò citationi annexa fuerit factæ delegationis copia, *Emeric. à Rosbach in prax. Civil. tit. 22. n. 25.*) respondere tamen non tenetur, antequam per exhibitionem rescripti originalis de jurisdictione delegati plena sibi facta sit fides, *Mynsing. lib. 3. Obs. 1. num. 5. & 6. cum ibid. allegat.*

XI. Porro Judex Ordinarius solet in criminalibus interdum litigatoribus petentibus, præsertim Reo, cautionem securitatis præstare concedendo saluum conductum. *daß er ihnen gibe sicher Geleit zu Recht/ und für vnrechter Gewalt.* Et salvi conductus in genere plures quidem sunt species, quas recenset *David Merius in Comment. ad Statut. Lubecens. lib. 1. tit. 1. Art. 11.* Verùm instituti ratio me monet, ut duas saltem, quæ maximè Judicium concernunt & ejus firmandi gratià cautionis vicem obeunt, hic persequar, reliquas suo loco relinquens.

XII. Prima species est, quando Reus criminis per saluum conductum de securitate sibi caveri petit, ne in carcerem conjiciatur, & ut sine metu vinculorum causam suam agere possit. Cum enim carcer mala sit mansio, *l. 7. pr. ff. de post.* imò species servitutis, *l. 2. ff. de Liber. hom. exhib.* ex vinculis respondere supra modum tædiosum est, Germanicè dicitur, *Geleit zu Aufsührung gerühmter Unschuld;* quando verò, quibus concedenda, & quatenus jam concessa reis servanda sit hæc securitas, proponunt *David Mey. d. l. & Emeric à Rosbach de compar. Jur. Civ. & Canon. tit. 29.*

XIII. Altera Cautionis per saluum conductum species est, quam Judex à se ad certum aliquem locum citato præstare tenetur, pro averfione periculi in itinere, & offensionis cujuscunque, quæ de facto, *Mynsing. lib. 1. obs. 82.* metuitur à persona Judicis, vel Adversarij, vel etiam cujusdam tertij, *Coler. de process. Execut. part. 4. c. 1. n. 170. & seqq.* Qui enim ad locum sibi non tutum citatur, comparere non tenetur, *text. Clement. Pastoralis. 2. §. Notorium, de sentent. & Re judic. arg. l. 59. ff. de Judic.* sed oppositâ loci suspecti & non tuti exceptione *de qua vid. Coler. d. l. n. 168. & seqq.* citra pœnam contumaciæ judicium declinare potest, usq; dum Judex per literas salvi conductus caveat de securo accessu & recessu, *text. 6. Venerabilibus. 7. Vers. & hoc ipsum. de Sentent. Execomm. in*

Sexto. Gail. lib. 1. Obs. 52. n. 3. Securitas enim veniendi in Judicium includit & commorandi & recedendi securitatem, etiamsi in genere datus sit salvus conductus, *Mynsing. lib. 1. Obs. 82. arg. l. 3. C. de Navicular. seu Nauclear. Sicbard. ad Authent. habita. n. 10. C. Ne filius pro patr.*

XIV. Expeditis ita his, quæ ad Judicem spectant, jam nunc ad partes litigantes progredior. Actores Jure quidem civili veteri nullâ satisfactione oneratos fuisse, colligere est *exprinc. Instit. de satisf. Rittersb. ibid.* Jure tamen recentiore, ut temeritati calumniosè lites moventium obviam iretur, duplicem cautionem introductam invenimus.

XV. Eo enim Jure cogebatur Actor primo satisfacere *Judicio sisti*, nimirum quod litem intra duos menses contestari, aut omnis damni duplum reo restituere, *Novell. 96. c. 1. & Auth. Libellum. C. de Lit. cont. & per se vel procuratorem suum in Judicio prosequi & finire vellet. Novell. 112. c. 2.* Deinde in eventum, si injustè litem movisse convictus fuisset, tenebatur cavere de decimâ parte quantitatis in Libello comprehensæ, reo sumptuum & expensarum nomine applicandâ, *d. Nov. 112. c. 2. Authent. Generaliter. C. de Episc. & Cler. Chilian. König in process. Judic. c. 46.*

XVI. Sed quamvis utraque harum Cautionum jam pridem ab usu judiciorum recesserit; in locum tamen posterioris, quæ temerè litigandi libidinem coercerebat, aliud surrogatum est remedium. Novissimum enim Jus introduxit Juramentum calumniæ (ut sacramenti timore contentiosa litigantium instantia compescatur, *quemadmodum loquitur Imperat. in l. 1. C. de Jurament. propt. Calumn. dand.*) & condemnationem in expensas litis victori præstandas, *§. 1. Instit. de pæn. temer. litigant.*

XVII. Hodie de consuetudine & stylo Curiarum, illa Cautio in Judicio est frequentissima, quâ Actor in casum succumbentiæ, tantùm de expensis & omnidamno Litis exigenti Reo satisfacere cogitur. *Chilian. König in process. Judic. c. 46. Emeric. à Rosbach. in prak. civil. tit. 45. n. 5. Rittersb. ad Novell. part. 9. c. 13.*

XIX. Alia species Cautionis in foro Saxonico recepta est, quæ *Guaranda* dicitur, & nihil aliud est, quàm Cautio de litis evictione, *die Bewehr der Klage/ Wesenb. parat. n. 3. ff. qui satisf. cogant.* Guarandam enim præstando (quod actu corporali fieri debet, *Wirklich*) verba enim cum effectu sunt intelligenda, *l. fin. C. de donat.*) promittit atque cavet Actor, quod velit reum, si quis ei imposterum de eadem re litem

52

fit moturus, tueri in Judicio & litigandi onere sublevare, *Chilian. Ronig in process. judic. c. 48.* Et adeo quidem Actor Guarandam recusare non potest, ut etiam ante eam praestitam Reus non teneatur respondere, sed cum refusione expensarum absolvendus veniat, *Petr. Termin. in process. Judic. c. 30.* Cujus Cautionis hic est effectus, quod ea praestita Actori vel ante litis contestationem mutandi & corrigendi libellum licentia adimatur, *Weichbild art. 114. Saxenspieg. lib. 3. art. 14. Chilian. Ronig d. loc. Schneid. ad §. omnium. n. 132. Instit. de Action.*

XIX. Neque minus usitata hodie est in Judicio Cautio de Reconventionem, *Chilian. Ronig & Emeric à Rosbach d. loc.* Reus enim Reconventionem seine *Gegenklage* oder *Nachklage* in Judicio conventionis, sive simultaneo processu cum conventionem persequendam, *Ord. Cam. par. 3. tit. 30.* sive ea demum per sententiam finitam instituendam reservare sibi volens, *per text. c. 1. Extr. de Mutui petit.* potest pro ea ab Actore ante vel post litem contestatam *Emer. à Rosbach. tit. 46.* cautionem exigere, quae non tantum est de Judicio fisci, sed etiam de Judicatum solvi, *Modest. Pist. part. 3. illustr. quest. 115. David. Mey. in Comm. ad statut. Lubecens. lib. 4. tit. 3. art. 3. n. 19. & seqq.*

XX. In criminalibus Actor, (proprio nomine Accusator) olim per Inscriptionem cavebat, obligando se ad eam poenam, quam reo intendebat, si delatum crimen non probaret, *t. r. ff. & C. de Accusat. & Inscript.* Calumniantes enim ad vindictam poscit similitudo supplicij, *l. fin. C. de Accusat.* Hodie vero, etsi vetus subscribendi mos obsolevit, & in desuetudinem abiit, *Rittersbus. ad Novell. part. 4. c. 8. n. 9.* Ne tamen calumniandi libidini spes impunitatis freno laxare queat, accusator pro re nata etiamnum custodiae similitudinem pati, & eousque detineri solet, donec de prosequenda lite, refundendis expensis, & relarcienda injuria idoneam cautionem praestet, *l. fin. C. de accusat. l. 2. in fin. C. de Exhib. rei. Wesemb. parat. n. 12. ff. de Accus. & Inscript. Constit. crimin. Carol. V. art. 12. & 14.* Et tantum de Satisfactionibus Actorum.

XXI. Rei, qui etiam fugientes appellantur, *l. 13. §. 2. C. de Judic. l. 2. C. de Juram. propt. calumn. dand.* Jure veteri tenebantur satisfacere Judicatum solvi, *princ. Instit. de Satisd.* Quae Cautio litis aestimationem continet, *Wesemb. Inst. de Satisd. §. 3. lit. b.* Nam Judicatum solvi stipulatio certam habet quantitatem; in tantum enim committitur, quantum Judex debere pronunciat, *l. 6. ff. Judicat. solv.*

XXII. Hodie quatenus hæc *Judicatum solvi* satisfactio à reo regulariter non exigatur, per §. 2. *Instit. de satis. Rosbach. tit. 45. num. 9.* eo tamen casu, quando ad litem agitandam ex causis permissis persona aut res alicujus arrestantur, vel sequestrantur, Reus, si quidem arresti relaxationem desideret, non solum *Judicio sibi* sed & *Judicatum solvi* satisfacere necessum habet, *Coler. de process. Execut. part. 2. c. 3. n. 46. Schurff. Consil. 15. n. 15. cent. 3.* Item in Actione Injuriarum, postquam jure novissimo Actori injuriam passio, injuriam suam (judicis tamen moderatione & taxatione salvâ §. 7. *Inst. de injur. Schneid. ad d. 5*) æstimare permissum est, utiq; pro eâ summâ, quæ rectè litis æstimatio dici potest, cautionem idoneam à reo exigere non prohibetur. Id quod tota die practicitur.

XXIII. Aliàs hodie Reus, si ipse agat, saltem satisfactio *Judicio sibi* præstare cogitur, quod videlicet velit usque ad finem litis in *Judicio* permanere. §. 2. *Instit. de satisfact. Emeric. à Rosbach in prax civil. tit. 45. n. 9.* Neque semper & præcisè hîc requiruntur fidejussores, sed interdum pro qualitate personæ vel simplex repromissio, vel Juratoria cautio sufficit, d. §. 2. *Instit. de satisfact.*

XXIV. Nudæ & simplici repromissioni præsertim in civilibus committi solent ij, qui bona immobilia in territorio possident, l. 15. *pr. ff. qui satisfact. cogant. Emer. à Rosbach. in process. judic. tit. 45. n. 14.* Quod tamen simpliciter non procedit, cum ab his etiam Juratoria exigì possit cautio. *arg. l. fin. pr. C. de Princip. agent. in reb.* Imò non pauci sunt, qui consuetudine obtinere existimant, ut possessionati omnium bonorum hypothecam constituent, *arg. l. 7. in fin. ff. ut legat. & fideicom. nom. cav. Emer. à Rosbach. in prax. Civil. tit. 45. n. 15.*

XXV. Juratoriz Cautioni locum facit aut *Dignitas*; ut illustrium Personarum, l. penult. *C. de dignis & Reipublicæ, l. 6. ff. ut fideicom. nom. cav.* aut *Necessitas*, nimirum impotentia cavendi fidejussoribus vel pignoribus: tunc enim obtinet, quod dicitur, satis esse eam cautionem præstari, quam quis præstare potest, *Aubert. hoc nisi. C. de solut. & liberat. Cbilian. Rontg in process. Judic. c. 48.*

XXVI. Duo autem sunt necessaria requisita, seu membra Juratoriz Cautiois, *Gail. lib. 2. Obs. 47. n. 8.* Qui enim ad eam se admitti petit, primò jurare debet, se etiam summâ adhibitâ diligentia fidejussores dare non posse, *Nov. 112. c. 2. in fin. pr. Nov. 134. c. 9. vers. Si verò juraverit.* Deinde tenetur insuper sanctè promittere, se ea, de quibus cavendum e-

rat,

27

rat, facturum, *Wesemb. paratit. n. 10 ff. qui satisd. cogant*. Et in hunc modum præstita Juratoria Cautio succedit in locum satisfactionis, *l. fin. ff. qui satisd. cogant*.

XXVII. In Realibus loco depositionis à reo exigì potest *Cautio de bonis non minuendis*, *l. 5. ff. de hered. petit. l. 16. ff. de offic. Præs. in primis* si ejus persona sit suspecta *l. 7. §. fin. ff. qui satisd. cogant*.

XXIIX. In criminalibus, si quidem de atrociori crimine agatur, quod pœna capitalis seu corporalis manet, (quæ pœna se extendit usque ad relegationem exclusivè, *l. 28. pr. & §. 1. ff. de pœn. l. 103. ff. de U. S. Wesembec. parat. n. 3. ff. An per alium appell. caus. redd. poss.*) tantum abest, ut à reo ulla exigatur cautio, ut etiam ad satisfactionem præstandam non admitti, sed carceris squalorem & pœnam omninò subire debeat, *l. 3. ff. de Exhib. & cust. reor. Chilian König in process. judic. c. 47. c. 47.*

XIX. Cum tamen hodierna fori consuetudo abundè testetur, interdum ex justa causa, (cujus cognitio Judicis religioni est relinquenda) reis criminis, si probabilem aliquam innocentiae præsumptionem pro se habeant, corporalis detentionis gratiam fieri, sub cautione *Judicio sisti* (quæ fidejussores vel ab initio ad certam pœnam, vel ad id, quod interest, adstringit, *l. fin. ff. si quis in jus vocat. non.*) operæ dispendium non fuerit, hoc loco illam non exigui ponderis quæstionem attingere: Quatenus fidejussores, qui pro reo *Judicio sisti* promiserunt, obligentur cum verò una distinctio inter Cautionem *simpliciter*, vel *omnimodè* sive cum clausula, *ad omnem judicis requisitionem*, factam, hujus quæstionis nodum conficere possit, imperatæ brevitatis studio me refero ad *Day. Mevium in Comment. ad Statut. Lubec. lib. 3. tit. 5. art. 4 & ibid. alleg.*

XXX. In levioribus delictis, ubi non de corporali, sed pecuniaria pœnâ agitur, idoneæ cautionis locum relinquere Judex tenetur, *arg. l. 1. ff. de Exhib. & custod. reor. l. 70. §. fin. ff. de Fidejuss.* ut datis fidejussoribus reus è carcere relaxetur, *l. 3. & 4. ff. de Custod. & exhib. reor. Coler. de process. execut. part. 2. c. 3. n. 88.* alioquin injuriarum conveniri potest, *l. 5. ff. qui satisd. cogant*. Practicam Cautionis *Judicio sisti* plenius cognoscere desiderantem remitto ad *Coler. de process. execut. part. 2. c. 3. n. 45 & seqq.*

XXXI. Denique moribus quoque nostris celebris est illa Juratoria Cautio, quæ *de non vindicando carcere* dicitur, (quas Literas Exultionis, sive securitatis alii vocant) quam rei carceribus emancipati, interdum

B

terdum

cedere præstare coguntur, antequam relaxentur, vulgò Gesd'worne
Dhryphade thun/ Schneid. *Instit. de Satud. n. 8* Quando tamen & quo-
modo hujus juramenti securitatis relaxatio ad effectum agendi peti &
concedi, vel non debeat, docent *Ord. Cam. par. 2. tit. 24. & Gail.*
l. 1. Obs. 22.

XXXII. Nunc superest, ut de Cautionibus Procuratorum litis
agam, insitens vestigiis Imperatoris *tit. Instit. de Satud.* distinguentis
inter Procuratorem Actoris & Rei.

XXXIII. Ab Actoris procuratore ut exordiar, generalem præmie-
to regulam: Neminem sine mandato actionem instituere posse alteri-
us nomine, etiamsi *de rato* cautionem offerat, *l. 35. pr. l. 40. ff. de Procur.*
Chilian. König in process. judic. c. 12. Nam, præterquam quod nemo si-
ne actione experiri possit, *l. 6. in fin. ff. de Negot. gest.* evidens versatur
hoc casu periculum, cum hac ratione evenire possit, ut à reo idem bis
exigatur, contra *l. 57. ff. de Reg. Jur.* Solvendo enim procuratori, qui se
ultrò alienis negotiis offert, nemo liberatur, *l. 34. §. 4. ff. de solut.* Hæc
regula fallit in conjuncta persona, quæ etiam sine mandato ad agen-
dum admittitur, cum cautione *de rato*, *l. 35. ff. de Procur. l. 21. l. 22. C.*
ead. Rosb. tit. 14.

XXXIV. Procurator verò Actoris constituitur vel in Judicio, vel
extra Judicium. In Judicio, aut expressè, *§. 3. Instit. de satud.* aut tacitè,
l. 5. ff. rat. rem habet. l. 6. §. 2. ff. Mandat. & utroq; casu procurator, cum
præsentis rem gerere videatur, de rato satisdare non compellitur, l. un.
prin. C. de satud. l. 21. ff. rat. rem habet. Sichard. n. 2. ad l. 1. C. de Procur.
Quod enim apud acta geritur, omnem superat probationem, *l. 19. & 27.*
& ibid. Dd. C. de Testam.

XXXV. Extra Judicium plerumq; constituitur Procurator per epi-
stolam, seu mandatum procuratorium (licet aliàs etiam coram Notario
& testibus id ipsum fieri possit, *Emeric. à Rosbach. in prax. Civil. tit. 19.*
n. 16.) Et tum si mandatum, quod actis insinuat, certum sit atq; suf-
ficiens, inq; omnibus suis clausulis ita sibi constet, ut de domini volun-
tate dubitari non possit, nulla superest de rato cavendi necessitas, *l. 65. ff.*
de Procur. l. 21. ff. Rem rat. habet. Ord. Cam. par. 1. tit. 21. in pr. ibi: er habe
den gnugsahne Gewalt/ Chilian König in process. judic. c. 12. num: 1.

XXXVI. Quod si verò Procurator aut minus plenum, aut nullum
quidem actu producat Mandatum, probabilis tamen præsumptio pro

eo sit, nec possit aliunde principalis sui voluntatem plenius probare, (quod autem modis probetur mandatū Vid. ap. *Emeric à Rosbach in prax. Civil. tit. 20. n. 36*) admitti quidem potest ad agendum, sed excusabilem instrumenti sui absentiam, vel insufficientiam cautione de rato supplere tenetur, *Ord. Cam. par. 1. tit. 21. pr. Chilian Rontg in process. judic. c. 12. n. 2. in fin. l. 1. C. de Procurat. Wurmbf. tit. 10. obs. 2. num. 2.* nempe suum Principalem comprobaturum, quod à se gestum fuerit, *l. 12. §. 1 ff. rat. rem haber.*

XXXVII. Quæ tamen Cautio frustrà exigitur ab eo, qui mandatū generale ad totam causam exhibet, (in Camera non admittitur procuratorium nisi ad totam causam, *Ord. Cam. par. 3. tit. 12. §. so viel dann*) quod expressis prius quibusdam actibus speciale mandatū requirentibus, hac generali ulterioris plenipotentiæ clausulâ munitum est; Auch sonst alles andere Vermöge Rechtlicher Ordnung zu handeln &c. quam formaliter subministrat *Emericus à Rosbach in prax civil. tit. 20. n. 21. & 55.* Hæc enim clausula omnia illa, quæ expressis sunt paria ambitu suo continet, *c. qui ad agendum. 4. de Procur. in Sext. Mynsing lib 4. obs 99.*

XXXVIII, Rei Procurator quidem propriè itidem sine mandato audire nemo potest, *c. 1. Extr. de Procur. Chilian Rontg in process. judic. c. 2. n. 3.* Cum verò, præter Rei favorem, *l. 225 ff. de Reg. Jur. publicè utile* sit, absentes à quibuscunque defendi, *l. 33. §. 2. ff. de Procur. ad defendendum reum absentem quilibet sese offerens admittitur, modò de rato cavere sit paratus. l. 12 C. de Procurat. l. 40. §. 2. ff. eod. Rittersb. Instit. de satisfactat. Et hic propriè Defensor, aut Negotiorum gestor vocatur. Wesemb. parat. n. 12. ff. de Procurat. & defensor. t. 1. ff. de Negot. gest.*

XXXIX. Defensor rei non de rato solùm, sed insuper etiam Judicatum solvi satisfacere tenetur, *l. 40. §. 2. ff. de Procur. l. 53. ff. eod.* Nam cum nunquam locuples habeatur, qui alienam rem defendit, *l. 166. ff. de Reg. Jur. nemo sine satisfactione alienæ litis idoneus defensor intelligitur, §. 5. Instit. de satisfact. l. 46. §. 2. ff. de Procur.*

XL. Procurator Rei, qui iisdem modis constituitur, quibus actoris, in omnibus causis regulariter tenetur cavere Judicio fisci & Judicatum solvi, *l. Un. C. de satisfact. Chilian Rontg in process. judic. c. 12. n. 3.* Nisi ipse reus principalis, vel præsens in Judicio factâ stipulatione solem-

niter, l. 46. pr. ff. de procur. Mynsing. ad §. fin autem Instit. de satisd. n. 3. vel in mandato procuratorio hanc satisfactionem præstiterit, sub opprobriatione omnium suorum bonorum, ut ita sui procuratoris fidejussor existat, §. 4 Inst. de satisd. Chilian König d. l. & c. 46. n. 3. in fin.

XLII. Cùm enim ex fori consuetudine à Procuratoribus omnes cautiones exigi possint, quibus obnoxij sunt Principales, Rittersb. ad Novell. part. 9. c. 13. in fin. solent hodie domini litis ex stylo Judiciorum instrumentis procuratoriis semper clausulam satisfactionis inferere, de procuratore indemni servando, & ab omnibus satisfactionibus relevando, Gail. lib. 1. obs. 46. n. 4. Clement. 1. de Procur. Mynsing. lib. 2. obs. 84. Emeric. à Rosbach in prax. civil. tit. 20. n. 52.

XLII. Postquam jam frequens facta est mentio Cautionis Judicatum solvi, ut nihil in tactum relinquam, monendum omninò est, hanc satisfactionem continere saltem causam principalem, i. e. petitam quantitatem, seu veram actionis æstimationem, arg. l. 2. §. fin. ff. qui satisd. cogant. Wesembec paratit. n. 2. ff. judic. solv. non etiam id, quod ultrà ex contumacia, inficiatione, & quavis culpà rei principalis accedere possit, l. 68. pr. ff. de Fidejuss. arg. l. 8. ff. de eo, quod cert. loc. Nam non potest imputari fidejussoribus, quod reus propter suam culpam præstare debet. l. fin. ff. de fidejussor.

XLIII. Extra judiciales Cautiones sunt, quæ extra causam judicii, aliis quibuscunque negotiis deserviunt ad fugienda pericula, Mynsing. ad Rubr. Instit. de satisd. Dividi autem possunt in *Necessarias*, quæ à Lege vel Magistratu imponuntur, & *Voluntarias*, seu conventionales, quæ ex conventionione contrahentium proficiuntur, l. 16. ff. rem rat. hab. Emeric. à Rosbach in prax. civil. tit. 45. n. 4. Quarum cautionum totidem esse genera verè dixeris, quot rerum gerendarum. §. 3. instit. de Division. stipul. l. 5. ff. de V. O. Quamvis igitur extrajudiciales cautiones adeò sint variæ, ut in certas classes commodè distribui nequeant, l. 41. ff. de judic. si tamen vel sine ordine, quas præ reliquis usus frequentia commendat, huc congeram, operæ pretium non omninò despero.

XLIV. Cautio Arrogationis dici potest, quam duplici nomine Arrogator præstare tenetur, videlicet, se bona Arrogati, si quid humanitus ei contigerit intra pubertatis annos, restitutum ijs, qui non factà arrogatione ad illius successionem fuissent venturi; *item*; se quartam

tam suorum bonorum partem relicturum arrogato, si eum sine justa causa emancipaverit vel exheredaverit, §. 3. *Instit. de Adopt. l. 17. §. fin. & h. seqq. ff. de Adopt.*

XLV. Cautio Rem pupilli salvam fore est, quâ Tutores & Curatores ante susceptam tutelam seu curam satisfacere tenentur, pupillum minorem vè ex suâ administratione indemnem fore. *Inst. de satisf. tutor. & ff. rem pup. salv. for.* Cum enim ea, quæ minorum sunt impie ad se vertere, res sit amabilis & appetibilis, *Novell. 72. c. 6* hoc remedio pupillis & minoribus prospiciendum est, ne quid ex bonis eorum incuriâ, ne quid fraude tutorum depereat. *l. 1. C. de tutor. & cur. qui satisf. non ded. l. 2. C. quand. mul. tut. off. fung.*

XLVI. Hæc Tutorum satisfactio olim præcisè requirebat fidejussores, quos regulariter omnes Prætorix satisfactiones exigebant, *l. 3. & 7. ff. de Prat. stipul.* Hodie quidem tutores necessitate dandi fidejussores amplius non onerantur, *Rittersh. ad Novell. part. 8. c. 5. n. 10.* verùm pro satisfactioe, tempore confirmationis suæ, juramentum (quod jam ante tempore Novellar. in singulari casu à tutorib. vel curat. exactum fuit, *Nov. 72. c. 2. & 8.*) præstare coguntur, quòd omnia rectè, & cum utilitate pupilligerere, & inutilia prætermittere velint. *l. 27. C. de Episc. audien. l. 7. §. 5. C. de Curat. furios. David. Mey. in Comm. ad statut. Lubecens. lib. 1. tit. 7. art. 2. n. 43.* Ne tamen pupillorum incolumitas ex solâ tutorum religione, quippe cui favoris & honoris, nedum lucri cupiditas facilè vim facere possit, pendeat, laudabiliter cautum est, ut omnia tutotum bona jure tacitæ hypothecæ pupillis & minoribus sint obligata, *l. fin. vcrs. discretu. C. de legit. tutel. Novell. 118. c. 5. in fin.* non tantùm pro malè administratis, sed etiam pro neglectis & omissis, *l. 7. C. Arbitr. tutel. l. 20. C. de Administ. Tut. & Curat. Ord. Polit. de anno 1548. & de anno 1577. tit. 32. Von der Pupillen vñnd Minderjâhrigen Kindern tutoren §. item dâßer nach befohlener.*

XLVII. Usufructuarius idoneè cavere tenetur, de utendâ fruenda re boni viri arbitrato, & de eadem in specie, & quidem non deteriore reddenda, *l. 1. §. 1. & seq. ff. Usufr. quem adm. cav. l. 13. pr. ff. & l. 4. C. de usufr.*

XLVIII. Hæres tenetur legatorum & fideicommissorum, sub conditione vel in diem relictorum, nomine satisfacere Legatariis, *et ff. ut legat. & fideicomm. servand. caus. cav.* qui, eo hoc non faciente, in posse.

possessionem legatorum custodiae causâ mittuntur. l. 1. ff. ex quib. caus.
in poss. ut tadio & molestiâ perpetuâ custodiae & cohabitationis, cautio-
nem heredi extorqueant, l. 5. pr. ff. ut in possess. legat. & fideicom.
serv. &c.

XLIX. Cautio Mutiana vocatur, quam Legatarij in legatis sub
conditione non faciendi, (quâ morte demum Legatarij finitur) relictis
heredi præstant, de Legato cum fructibus & omni causa reddendo, si
contra conditionem fecerint, l. 79. §. 2. ff. de cond. & demon. l. 76. §. 7. ff.
de Legat. 2. Quâ Mutiana cautio exigi potest super omnibus, ubi
conditio in causarum prohibitione pendet, l. 7. pr. & l. 18. ff. de condit.
ad demonstr.

L. Cautioem de dolo præstare cogitur creditor; quando enim
conventus pignoratitiâ actione pignus restituit, debitori simul cavere
debet, suâ negligentia aut factu, pignus deterius factu non esse, nullamq;
servitutem suâ cessatione, aut dolo amissam, l. 15. ff. de Pignor. action. Per-
tinet autem hæc cautio de dolo etiam ad alios casus: & generaliter fit,
quando petita iudicio res est, vereturq; petitor, ne quid dolo malo inte-
rea possessor committat; postulat itaq; ab illo apud iudicem, ut cave-
at aut spondeat, se nihil in ea re dolo malo facturum, vid. l. 18. de rei
vind. Fit ejus mentio §. 1. Inst. de divis. stip. & l. 5. pr. ff. de Verb. Obl.

LI. Cautio de damno infecto, mediante juramento calumnie,
l. 13. §. 3. ff. de damn. infect. exigi potest ab eo, à cujus ædificio ruinoso &
caduco, aut quocunq; opere, l. 9. §. 1. ff. eod. l. 1. §. 1. ff. de aqua & aq.
pluv. arcend. damnum & periculum futurum timetur, l. 2. & t. 1. ff. eod.
Petr. Frider. Mandan. de process. lib. 2. c. 35. n. 5. & seqq. Quâ cautio-
ne eò diligentius & maturius sibi quisq; consulere debet, quòd eà
non interpositâ, dominus ædium vitiosarum de damno ruinae non te-
neatur, l. 6. ff. de damn. inf. imò nec rudera tollere compellatur, si modò
ea, quæ jacent, pro derelicto habeat. l. 7. in fin. ff. eod. Neq; exacta
reculari potest hæc cautio, nisi ab eo, qui rem suam vitio laborantem
primi, & justo intervallo subsequenti secundi Decreti executioni vult
exponere, l. 7. ff. de damn. infect. l. 15. §. 16. & seq. ff. eod.

LII. Cautio de non offendendo est, quâ is, qui ex cujuspi-
am minis offensam & futuram læsionem justè & non vanè timet, (vani
enim timoris nulla justa excusatio est, l. 134. ff. de Reg. Jur.) sibi & suis de
securitate prospicere potest, Petr. Frider. Mandan. de Mandat. lib. 2. c. 37.
Minis

Minis enim probatis, illarum jaculator, (qui in casu tractæ pacis *disfidator* dicitur) si justæ subsint causæ, cur ipsi fidendum non sit, nequei adsit, quo ritè cavere possit, ad instantiam ejus, cui minatus est periculum, in custodia tam diu detineri potest, donec ad arbitrium judicis sufficienter caveat de securitate metuentis, seu de eo non offendendo, *David. Mey. in comment. ad statut. Lubec. lib. 4. tit. 16. art. 4. n. 22. Constit. Crim. Caroli V. art. 176. in med.* Hanc cautionem æquitas ipsa suggerit, quæ radicatur in *l. 7. §. 2. ff. de off. presid. l. s. in vers. Nam si quis, C. de his qui ad Eccles. confug.*

LIII. Cum superiore magnam affinitatem habet cautio de non amplius sæviendo, quam uxor propter nimiam sævitiam (nam aliàs jure protestatis maritalis, & domesticæ emendationis, *l. un. C. de Emend. propinq. modica castigatio uxoris marito est permissa, arg. Novell. 117. c. 14.*) à marito exigere potest, si quidem metu diversa, non, nisi præstita hac *de non crudeliter imposterum irastando* cautione, securè ad eum reverti posse videatur, *c. ex transmissa, 8. Extr. de Restit. spoliat. Schneid. Instit. de Nupt. part. 4. n. 16.*

LIV. Cautio de non molestando, aut turbando impotestum est, per quam quis securus fit de omni damno & interesse adversus eum, à quo vel in jure suo impediri, *l. s. in fin. ff. si Usufr. l. 7. & 12. ff. si servit. vindic.* Vel in possessione suâ turbari in futurum, & inquietati metuit, *l. un. C. uti possid. d. 11. 7. & 12. ff. si servit. vindic. l. 9. C. de Transact.* Quæ cautio vel actione confessoria vel actione ex interdicto uti possidetis venit, *Gail. 2. Obs. 66. in fin. & lib. 1. de Pignorat. c. 23.*

LV. Cautio de demoliendo opere est, quam præstat is, cui novi operis nunciatio facta est; sc. quod ipsum opus demoliri velit, si injustè ædificatum esse, judicatum fuerit, *l. un. C. de Nov. oper. nunc.* Quanquam enim jus commune nuncianti ad disceptandam *nunciati operis* causam trimestrem (qui est 14. dierum de Jure statut. *Lubecens. lib. 3. tit. 12. art. 15.*) indulgeat terminum, *d. l. un. C. de Nov. oper. nunc.* ut interim cessetur ab opere, *c. significantibus 3. & c. fin. extr. eod.* viridi tamen observantiâ prævalet æquitas, ut novi operis nunciatio etiam in continenti intra prædictum terminum propter oblatam cautionem *de demoliendo* vel invito nunciante justis ex causis per interlocutoriam Judicis remitti, & opus cœptum perfici possit, *l. 20. §. 1. ff. de Nov. oper. nunc. David. Mey. in Comment. ad statut. Lubecens. d. loc. præsertim quando dilatio ædificationis damnum est allatura, l. 5. §. 12. ff. eod.*

Petr.

Petr. Frider. Mindan. de Process. lib. 2. c. 31. in fin. Huic æquitati patrocinatur publica utilitas, quippe ad decus urbium pertinet, ædificia non derelinqui, *l. 20. §. 10. ff. eod.* Et hac nunciatione consulitur tam ei qui nunciavit, quam ei, cui nuntiatum est, *d. l. 21. §. 1. ff. eod.*

LVI. Cautio Moratoria dicitur, quâ debitores, qui rescriptum super præstandis dilationibus (quod induciarum moratoriarum, vel quinquennialium appellatione venit, *l. fin. C. qui bon. ced. poss.* dicitur aliàs indultum moratorium Germanicè *Anstand Brief*) à principe impetraverunt, creditoribus exigentibus de debito post lapsum quinquennij solvendo satisfacere coguntur, si quidem rescripti illius beneficio rectè frui velint, *l. 4. C. de precib. Imper. offer. Gail. lib. 2. Obs. 46. n. 14.* De moratoriis hisce vid. *Ord. Polit. de anno 1558. & 1577. sub tit. von Verdorbenen Kauffleuten/ §. fin.*

LVII. Cautio de non præjudicando est, quam Principes & Civitates in Remissionibus reorum, (de quibus agitur, *l. 7. §. pen. ff. de Accusat. l. 7. ff. de Custod. & exhib. reor. Novell. 134. c. 5.*) sibi invicem præstare coguntur. Cum enim hodie reus criminis non saltem in loco perpetrati delicti, sed etiam in loco captivitatis forum & iudicium sortiatur, juxt. *l. 1. C. ubi de crimin. cognos.* Utiq; Judicem ejus loci, ubi reperitur & capitur reus, nulla amplius Juris cogit necessitas, ut eum ex suo territorio ad locum delicti remittat, *Gail. lib. 1. de P. P. c. 16. n. 30. Wesemb. parat. n. 8. ff. de Accusat. Zanger. de except. part. 2. c. 1. n. 247. & seqq.*

LVIII. Quando igitur ex generali Germaniæ consuetudine etiamnum frequentari videmus reorum remissiones, (est enim illarum causa gravis, *l. 28. §. pen. ff. de pen.*) id non amplius, ut olim necessitati, *d. cap. 5. Nov. 134.* sed mutuæ Magistratuum gratificationi adscribendum est. Nunquam enim fieri solent, nisi sub Antigrapho, *Auff einen offenslichen revers vnd Gegenbekandnus* / nimirum, ut Magistratus remissionem petens datis literis reverfalibus fateatur, se non jure quodam superioritatis, sed precatiō remissionem obtinuisse, atq; hoc modo Magistratui remittenti caveat, eam jurisdictioni & superioritati ejus præjudicio non futuram, seq; in simili casu idem facturum, *Gail. lib. 1. de P. P. c. 16. n. 30. David. Mey. in Comment. ad stat. Lubecens. lib. 1. tit. 2. art. 4. num. 32. & seqq.*

LIX. Atq; hoc modo pro angustia paginarum amplissimam hanc cautionum materiam summarie delineasse sufficiat.

SOLIDEO GLORIA.

the scale towards document

quando quis obscuro loco natus, fraudu-
 tatione, nobili alicui familiae se infere-
 sub titulo cognationis ab aliis, vel ejus-
 familiae, nobilibus pecuniam, vel aliud
 dicet, vel alio modo eosdem fallat.
 1615. vagabundus quidam homo co-
 uelem Phocam, Palatinum Constanti-
 cupans, & ex familia illustri Graecorum
 jactans, adjumeto intercessionu, quas
 te impetraverat, in plurimorum prin-
 s, & civitatibus ingentem pecuniae
 & emendicavit; cui postea, ob delicti
 poenam dictaverunt Scabini Lipsien-
 no 1629. Mens. Martio foeminae cui-
 , ex nobili familia se natam & bonis
 mutato nomine a Nobilibus pecuni-
 poenam temporalis relegationis in-
 runt. *Carpzov. prax. criminal. part. 2.*
 am sequenti *num. 41.* adducit exem-
 assumpto nomine Advocati cujus-
 ejus publice jactaverat, quem postea
 iudiae Senatus virgis coedi, & exilio
 tinent & huc exempla relata a *Valers*

XVI.

us est, quando quis, personam suam pla-
 nem suam mutat, & se pro alio suppo-
 ma apud Historicos aliosq; scripto-
 inter quae notissimum est illud Plau-
 ptam forma Amphitruonis, adversus
 nocte quadam, velut e bello rever-
 concubuit. Plura vide apud *Johannem*

B 3

Cor. 4

